

LAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 7/2009 vp

Hallituksen esitys kiinteistöjen kirjaamisasioiden siirtämistä käräjäoikeuksilta maanmittauslaitokselle koskevaksi lainsäädännöksi

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä huhtikuuta 2009 lähettäessään hallituksen esityksen kiinteistöjen kirjaamisasioiden siirtämistä käräjäoikeuksilta maanmittauslaitokselle koskevaksi lainsäädännöksi (HE 30/2009 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi maa- ja metsätalousvaliokuntaan samalla määrännyt, että lakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- maanmittausneuvos Raimo Vajavaara ja vanhempi hallitussihteeri Elma Solonen, maa- ja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Heikki Liljeroos ja lainsäädäntöneuvos Jari Salila, oikeusministeriö

- laamanni Juhani Mali, Pieksämäen käräjäoikeus
- laamanni Heikki Nousiainen ja käräjätuomari Elina Lampi-Fagerholm, Vantaan käräjäoikeus
- maanmittausneuvos Markku Markkula, Maanmittauslaitos
- hallintovaliokunnan puheenjohtaja Bo-Sanfrid Höglund ja hallintoasioiden asiantuntija Kristina Beijar, Svenska Finlands folkting
- puheenjohtaja Tuija Heino, Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry
- professori Olli Mäenpää.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- korkein oikeus
- Palkansaajajärjestö Pardia ry
- Suomen Lakimiesliitto ry
- Suomen tuomariliitto ry
- professori Juha Lappalainen.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maakaarta ja eräitä muita lakeja, säädettäväksi laki kaupanhavvistajista sekä kumottavaksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä annettu laki.

Esityksen tarkoituksena on hallitusohjelman mukaisesti siirtää kiinteistöjen kirjaamisasiat käräjäoikeuksilta maanmittauslaitokselle. Kirjaamisasioiden käsittelyn kehittäminen liittyy tarpeeseen tehostaa julkishallinnon toimintaa ja

kohdentaa käräjäoikeuksien resursseja riita- ja rikosasioiden ratkaisemiseen.

Kirjaamisasioiden siirto vahvistaisi maanmittauslaitoksen asemaa kiinteistöasioissa. Maanmittauslaitoksen ydintehtävänä on jo nyt kiinteistöjä koskevien tietovarantojen ylläpito ja hallinnointi. Kirjaamisasioiden siirto antaa maanmittauslaitokselle myös mahdollisuuden lainhuuto-, kiinnitys- ja muiden kirjaamis-

asioiden käsittelyn, sähköisen kirjaamisjärjestelmän ja kiinteistötietojärjestelmän kehittämiseen.

Muutokset kohdistuvat kirjaamisen menettelyä koskeviin säännöksiin. Muutosten vaikutukset kirjaamisasioiden ratkaisemisen perusteisiin ovat vähäiset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010, jolloin kirjaamisasioiden

käsittely siirtyisi kärjäoikeuksilta maanmittauslaitokselle. Uuden lainsäädännön voimaantulo- ja siirtymävaiheen järjestelyistä säädetäisiin erillisessä voimaannpanolaissa.

Esityksen vaikutukset valtion talousarvioon otetaan huomioon valtion vuoden 2010 talousarvioletuksessa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Esityksen tarkoituksena on hallitusohjelman mukaisesti siirtää kiinteistöjen kirjaamisasiat kärjäoikeuksista maanmittauslaitokselle. Siirto mahdollistaa sen, että kärjäoikeuksien toimintaa voidaan jatkossa nykyistä selkeämmin keskittää riita- ja rikosasioiden käsittelyyn. Kirjaamisasioiden siirtoa maanmittauslaitokselle voidaan pitää luontevana, koska maanmittauslaitos ylläpitää jo nykyisin kiinteistöjä koskevia tietoja. Kiinteistöjä koskevien tietojen keskittäminen yhteen paikkaan parantaa mahdollisuuksia kehittää kiinteistöjä koskevia tietojärjestelmiä ja sähköistä asiointia.

Siirto koskee kaikkia lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin merkittyjä tietoja kiinteistöihin kohdistuvista omistus- ja vakuusoikeuksista. Rekisterin tiedoilla on julkinen luotettavuus, ja niillä on keskeinen merkitys kiinteistöjen vaihdannassa ja vakuuskäytössä. Lakivaliokunta pitää välttämättömänä, että siirrossa huolehditaan lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin merkittyjen tietojen luotettavuudesta. Tämä edellyttää muun muassa sitä, että tietojärjestelmämuutoksiin on asianmukaiset voimavarat ja että tietojärjestelmien käyttöönottoon varaudutaan riittävällä tavalla. Valiokunta on kiinnittänyt huomiota mainittuihin seikkoihin myös valtioneuvoston kehityssuunnitelmassa vuosille 2010–2013 antamassaan lausunnossa (LaVL 5/2009 vp).

Kirjaamisasioita käsittelevät virkamiehet

Kärjäoikeuksissa kansliahenkilökuntaan kuuluvat toimistosihteerit ratkaisevat valtaosan kirjaamisasioista. Oikeudellisesti vaativissa asioissa ratkaisulta siirretään lainoppineelle henkilökunnalle, johon kuuluvat tuomioistuinharjoittelijat eli notaarit, kärjäviskaalit ja tuomarit. Lainoppinut henkilökunta muodostaa käytännössä merkittävän tuen kansliahenkilökunnalle. Kärjäoikeuksissa kirjaamisasiat on hoidettu korkeatasoisesti, ripeästi ja oikeusturvasta huolehtien. Kirjaamisasioissa on haettu muutosta äärimmäisen harvoin.

Lakivaliokunta tähdentää sen merkitystä, että kirjaamisasiat käsitellään myös maanmittauslaitoksessa edellä mainituissa suhteissa moitteettomasti. Siirron onnistumisen kannalta on hyvin tärkeää, että kirjaamisasioihin kärjäoikeuksissa perehtynyt kansliahenkilökunta siirtyy maanmittauslaitokseen. Koska maanmittauslaitokseen ei siirry kansliahenkilökunnan tueksi kärjäoikeuksien lainoppinutta henkilökuntaa, siirto edellyttää oikeudellisen asiantuntemuksen turvaamista muilla keinoin. Esityksen mukaan maanmittauslaitokseen palkataan kirjaamisasioita varten noin 15 lakimestä, alkuvaiheessa kuitenkin 18. Valiokunta pitää välttämättömänä, että lakimiesten määrän riittävyyttä jatkossa seurataan ja varaudutaan tarpeeseen lisätä lakimiesten määrää. Niin ikään on tärkeää, että maanmittauslaitoksen palveluksessa olevien lakimiesten samoin kuin kansliahenkilökunnan koulutuksesta huolehditaan.

Kirjaamisasioiden siirto käräjäoikeuksista maanmittauslaitokselle vaikuttaa myös tuomioistuinharjoitteluun. Esityksen mukaan notaarien osallistuminen kirjaamisasioiden käsittelyyn maanmittauslaitoksessa ei ole mahdollista nyky-muotoisen tuomioistuinharjoittelun puitteissa. Tuomioistuinharjoittelun tulevan sisällön ratkaiseminen ei kuitenkaan kuulu nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä ratkaistaviin kysymyksiin. Lakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan oikeusministeriön asettamassa työryhmässä, jossa on pohdittu tuomioistuinharjoittelun järjestämistä tulevaisuudessa, on ollut esillä tuomioistuinharjoittelun jatkaminen maanmittauslaitoksessa, mutta lähinnä hallinnollisten syiden vuoksi jatkamista ei ole pidetty toteuttamiskelpoisena.

Kyse on siten tuomioistuinharjoittelunkin osalta suuresta muutoksesta, sillä kirjaamisasiat muodostavat merkittävän osan nykyisestä tuomioistuinharjoittelusta. Notaarit ovat näin saaneet laaja-alaista perehdytystä kirjaamisasioihin ja niissä esille tuleviin siviilioikeudellisiin kysymyksiin. Se, ettei notaarien osallistuminen kirjaamisasioiden käsittelyyn maanmittauslaitoksessa ole mahdollista, merkitsee sitä, että kirjaamisasioita koskeva osaaminen keskittyy nykyistä harvemmille lakimiehille. Koska kirjaamisasioiden koulutus ja osaaminen on lakimieskunnan kannalta jatkossakin tärkeää, on tarpeen pohtia, miten kirjaamisasioiden osaamista voidaan jatkossa välittää lakimieskunnan keskuudessa. Vaikka notaarit eivät jatkossa perehdy käytännön kirjaamistehtäviin maanmittauslaitoksessa, olisi pohdittava esimerkiksi, voidaan-ko notaareille muutoin antaa koulutusta kirjaamisasioista. Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että mahdollisuuteen sisällyttää kirjaamisasiat tuomioistuinharjoittelun piiriin palataan myöhemmin. Hallinnolliset rajat eivät saa olla esteenä kirjaamisasioiden sisällyttämiselle tuomioistuinharjoittelun piiriin.

Lisäksi lakivaliokunta kiinnittää maa- ja metsätalousvaliokunnan huomiota siihen, että hallituksen esitykseen sisältyvä 8. lakiehdotus on tarpeen sovittava lakiteknisesti yhteen käräjäoikeuslain 17 ja 20 §:n muuttamisesta annetun

lain (289/2009) kanssa. Mainittu lainmuutos on tehty nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen antamisen jälkeen.

Muutoksenhaku kirjaamisasioissa

Nykyisin käräjäoikeuden kirjaamisasiassa teke-mästä ratkaisusta valitetaan hovioikeuteen ja sieltä edelleen korkeimpaan oikeuteen. Kun kirjaamisasiat siirretään maanmittauslaitokselle, on ratkaistava, miten muutoksenhaku järjestetään maanmittaustoimiston kirjaamisasiassa teke-mään päätökseen. Esityksessä ehdotetaan, että kirjaamisasiassa annettuun ratkaisuun haetaan muutosta valittamalla maa-oikeuteen ja edelleen valituslupamenettelyn kautta korkeimpaan oikeuteen. Maa-oikeus on erityiskokoonpanossa toimiva käräjäoikeus.

Maanmittauslaitoksessa kirjaamisasioiden käsittely on hallintomenettelyä. Pääsäännön mukaan hallintopäätöksestä haetaan muutosta hallintotuomioistuimelta, ja tämän pääsäännön mukaisesti muutoksenhakureitti määräytyy maanmittaustoimiston hallintopäätöksistä. Kirjaamisasiat poikkeavat kuitenkin muista hallintoasioista siinä, että niissä sovelletaan yksityisoikeudellista lainsäädäntöä. Tämä puoltaisi sitä, että maanmittaustoimiston päätöksestä valitettaisiin yleiseen tuomioistuimeen. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan valitustie hallintoviranomaisen päätöksestä voidaan ohjata yleiseen tuomioistuimeen ainakin, jos hallintoviranomaisen ratkaisu liittyy tai vaikuttaa yleisessä tuomioistuimessa muutoin käsiteltävään asiaan. Tästä ei kuitenkaan nyt ole kyse, sillä yksittäisellä kirjaamisasialla ei ole asiallista liittyn-tää yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävään asiaan. Koska käräjäoikeuden käsittelemistä kirjaamisasioista on haettu muutosta äärimmäisen harvoin, hovioikeuksissa ei myöskään ole kertynyt kokemusta kyseisten asioiden käsittelemisestä.

Edellä esitetyt seikat eivät siten lakivaliokun-nan mielestä yksiselitteisesti tue muutoksenhaun ohjaamista kirjaamisasioissa hallintotuomioistuimeen tai yleiseen tuomioistuimeen. Sen sijaan muutoksenhaun ohjaamista esityksen mukaisesti maa-oikeuteen puoltaa ensinnäkin se,

että maaaoikeudella on kirjaamisasioissa tarvittava yksityisoikeudellisen lainsäädännön asian-
tuntemus. Lisäksi maaaoikeus toimii jo nykyisin
valitusasteena esimerkiksi päätöksissä, jotka
maanmittaustoimisto on tehnyt kiinteistörekis-
terin pitäjänä. Tältä kannalta on johdonmukais-
ta, että myös kirjaamisasioissa, joissa on kyse
lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin pitämisestä,
muutoksenhaku ohjataan maaaoikeuteen.

Lopuksi lakivaliokunta kiinnittää huomiota
hallintoasioissa käytettyyn oikaisuvaatimusme-
nettelyyn, jolla voidaan korjata selvät virheet ja
näin vähentää tarvetta muutoksenhakuun. Sel-
vyyden vuoksi valiokunta toteaa, ettei oikaisu-
vaatimusmenettelyä koskevia säännöksiä ole
tarpeen lisätä nyt käsiteltävänä olevaan esityk-
seen, koska voimassa olevaan maakaareen sisäl-
tyy jo nykyisin säännökset asia- ja teknisten vir-
heiden korjaamisesta.

Taloudelliset vaikutukset

Lakivaliokunta toteaa, ettei esityksessä ole ar-
vioitu kirjaamistehtävien siirron pitkän ajan ta-
loudellisia vaikutuksia. Kyseisiin vaikutuksiin
on tarpeen kiinnittää huomiota tämänkaltaisissa
tehtävien siirroissa ja organisaatiomuutoksissa.

Valiokunnan pyytämien lisäselvitysten mu-
kaan kirjaamistehtäviä koskevien arvioiden esit-
täminen tulevien vuosien osalta irrallaan maan-
mittauslaitoksen kokonaisuudesta ei ole mahdol-
lista. Taloudellisten vaikutusten arvioimiseen
pitkällä tähtäimellä liittyy myös useita epävar-
muustekijöitä, kuten taloudellisen taantuman sy-
vyys ja kesto sekä tietojärjestelmiä koskevat
vaativat kehittämishankkeet. Tuottavuusohjel-
man vaatimusten ja talousarviovaikutusten osalta
lisäselvityksissä kuitenkin arvioidaan, että
vuoden 2015 jälkeen maanmittauslaitos pystyisi
hoitamaan sen vastuulla olevat tehtävät pienem-
mällä henkilötyömäärällä sekä pienemmällä ta-
lousarviorahoituksella kuin vuonna 2010.

Kirjaamisasioiden siirron yhteydessä oikeus-
ministeriön hallinnonalalle jää toiminnan kan-
nalta perusteettomia toimitilamenoja. Toimitila-
menot ovat korkeat, eikä niistä ole mahdollista
vapautua lyhyellä aikavälillä. Valiokunta on
useaan otteeseen kiinnittänyt huomiota oikeus-

ministeriön hallinnonalan korkeisiin toimitila-
kustannuksiin ja siihen, että perusoikeuksien to-
teuttamisen kannalta on välttämätöntä, ettei ky-
seisillä kustannuksilla heikennetä mahdollisuuksia
perustehtävien hoitamiseen (esim. LaVL
5/2009 vp, LaVL 15/2008 vp ja LaVL 5/2008
vp).

Kielellisten oikeuksien toteutuminen

Vaikutuksista kieliolosuhteisiin esityksen perus-
teluissa todetaan, että maanmittauslaitoksen pal-
velut ovat saatavissa molemmilla kotimaisilla
kielillä jo nyt. Lisäksi todetaan, että kirjaamis-
asioiden käsittelyssä turvataan ruotsinkielisten
palveluiden saatavuus myös uudistuksen jäl-
keen. Esityksessä ei tätä laajemmin arvioida kir-
jaamisasioiden siirron vaikutuksia kieliolo-
suhteisiin. Siitä ei myöskään ilmene, miten ruot-
sinkielisten palveluiden saatavuus on jatkossa
tarkoitettu turvata. Lakivaliokunta toteaa, että se
on aikaisemminkin muun muassa syyttäjälaitok-
sen ja ulosottolaitoksen paikallisorganisaation
uudistamisen yhteydessä korostanut perustus-
lain 17 §:ssä turvattujen kielellisten oikeuksien
toteutumista (LaVM 19/2006 vp ja LaVM
26/2006 vp).

Vuoden 2010 alusta lukien maanmittaustoi-
mistoja on Suomessa 12. Näistä neljä on kaksi-
kielisiä ja muut suomenkielisiä. Myös kaksikiel-
isten maanmittaustoitimistojen toimialueen asuk-
kaiden enemmistö on suomenkielinen. Siitä, että
kirjaamisasioita jatkossa käsittelevissä maan-
mittaustoitimistoissa tai niiden toimipisteissä
suomen kieli on enemmistön kieli, seuraa muu-
toksia kieliolosuhteisiin sellaisessa tilanteessa,
jossa kirjaamisasioita hoidetaan nykyisin kaksi-
kielisessä käräjäoikeudessa, jonka toimialueen
asukkaiden enemmistön kieli on ruotsi.

Saadun selvityksen mukaan kirjaamis-
asioiden siirron yhteydessä ei ole odotettavissa
välittömiä muutoksia ruotsinkielisten palvelu-
jen saatavuuteen siltä osin kuin on kyse kanslia-
henkilökunnasta, sillä maanmittaustoitimistoihin
siirtyy käytännössä se henkilökunta, joka nykyi-
sin hoitaa kirjaamisasioita käräjäoikeuksissa.
Valiokunta kuitenkin katsoo, että vaikka kieli-
palvelut on turvattu siirron välittömässä yhtey-

dessä, tämä ei kuitenkaan käytännössä takaa sitä, että asiantila säilyy tulevaisuudessa. Kirjaamislakimiesten osalta tilanne ei ole turvattu edes siirron välittömässä yhteydessä, koska käräjäoikeuksista ei siirry maanmittaustoimistoihin lakimiehiä, vaan kirjaamislakimiehen virat tullaan täyttämään ensi kertaa.

Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan valtion henkilöstöltä, jolta edellytetään säädettyä kelpoisuusvaatimuksena korkeakoulututkintoa, vaaditaan kaksikielisessä viranomaisessa virka-alueen enemmistön kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa. Saman pykälän 3 momentti antaa mahdollisuuden valtioneuvoston asetuksella poiketa edellä mainituista tavanomaisista kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista. Ottaen huomioon, että noin kolmasosa hakijoista käy henkilökohtaisesti kirjaamisviranomaisessa ja että kirjaamisasiat voivat olla monimutkaisia ja laajoja, lakivaliokunta pitää tärkeänä, että kielelliset oikeudet toteutuvat myös maanmittauslaitoksessa. Tämän turvaamiseksi kaksikielisten maanmittaustoimistojen osalta on valiokunnan mielestä välttämätöntä, että edellä mainitun lain nojalla osalle kirjaamislakimiehiä säädetään asetusteitse tavanomaista korkeampia, esimerkiksi hyvän ruotsin kielen taidon vaatimuksia. Kielitaitovaatimuksia säädettyessä on kiinnitettävä huomiota kunkin toimialueen tarpeisiin.

Ottaen huomioon, että kansliahenkilökunta ratkaisee valtaosan kirjaamisasioita ja on jatkuvasti tekemisissä asiakkaiden kanssa, on tärkeää, että myös kansliahenkilökunnalla on riittävät kielelliset valmiudet palvella kaikkia toimialueen asiakkaita. Tämän vuoksi lakivaliokunta katsoo, että myös kirjaamisasioita maanmittaustoimistoissa ratkaisevan kansliahenkilökunnan kielitaitovaatimuksia on tarpeen arvioida. Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadit-

tavasta kielitaidosta annetun lain 6 §:n 4 momentti antaa mahdollisuuden säätää valtioneuvoston asetuksella suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista myös muulle kuin edellä mainitulle 1 momentissa tarkoitettulle henkilöstölle. Tämän säännöksen nojalla on annettu esimerkiksi valtioneuvoston asetus oikeusministeriön hallinnonalan eräiltä virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta (1126/2003). Kyseinen asetus koskee muun muassa tuomioistuimen osastosihteeriltä, toimistosihteeriltä ja toimistovirkailijalta vaadittavaa kielitaitoa. Sen 2 §:n mukaan kyseiseltä virkamieheltä vaaditaan kaksikielisessä viranomaisessa joko suomen tai ruotsin kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa.

Edellä esitetyn johdosta lakivaliokunta esittää, että maa- ja metsätalousvaliokunta ottaa mietintöönsä lausuman, jossa eduskunta edellyttää, että maa- ja metsätalousvaliokunnalle sekä lakivaliokunnalle annetaan syysistuntokauden 2009 aikana selvitys niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamiseksi kirjaamisasioiden käsittelyssä. (*Valiokunnan lausumaesitys*)

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta esittää,

että maa- ja metsätalousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon ja

että maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman (Valiokunnan lausumaesitys):

Eduskunta edellyttää, että maa- ja metsätalousvaliokunnalle sekä lakivaliokunnalle annetaan syysistuntokauden 2009 aikana selvitys niistä säädös- ja muista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamiseksi kirjaamisasioiden käsittelyssä.

LaVL 7/2009 vp — HE 30/2009 vp

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Heidi Hautala /vihr	Krista Kiuru /sd
vpj.	Anna-Maja Henriksson /r	Jari Larikka /kok
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Sanna Lauslahti /kok
	Paavo Arhinmäki /vas	Outi Mäkelä /kok
	Timo Heinonen /kok	Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
	Ilkka Kantola /sd	Tero Rönni /sd
	Sampsa Kataja /kok	vjäs. Lyly Rajala /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Lakivaliokunta on antamassaan lausunnossa hallituksen esityksestä kiinteistöjen kirjaamisasioiden siirtämistä käräjäoikeuksilta maanmittauslaitokselle koskevaksi lainsäädännöksi (HE 30/2009 vp) käsitellyt toimialaansa kuuluvia kysymyksiä varsin seikkaperäisesti ja laaja-alaisesti.

Lakivaliokunnan lausunnosta osio "Valiokunnan kannanotot" on 7,5 sivun mittainen. Siitä lähes puolet eli kolme sivua käsittelee kieliasiaa, mikä kuvastaa hyvin asian saamaa suhteettoman laajaa huomiota valiokuntakäsittelyssä. Hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa kielikysymystä ei lainkaan käsitelty erillisiasiana, vaan sitä käsitellään muutamalla yleisluonteisella maininnalla hallituksen esityksen sivuilla 12—13. Kirjaamisasioiden kielitaitovaatimusten liiallinen korostaminen ja asian puutteellinen valmistelu voivat synnyttää yllättäviäkin ongelmia, minkä vuoksi tämän valiokuntakäsittelyssä syntyneen näkemyksen ja lausuman vaikutukset olisi pitänyt tutkia ennen sen hyväksyntää.

Mielestämme valiokunnan lausunnosta olisi tullut poistaa kokonaan kappale "Kielellisten oikeuksien toteutuminen", sivut 8—10. Erityisesti olisi tullut kiinnittää huomiota niihin käytännön hankaluuksiin, joita siinä oleva virke "Tämän turvaamiseksi kaksikielisten maanmittaustoimistojen osalta on valiokunnan mielestä välttämätöntä, että edellä mainitun lain nojalla osalle kirjaamislakimiehiä säädetään asetusteitse tavanomaista korkeampia, esimerkiksi hyvän ruotsin kielen taidon vaatimuksia" saa aikaiseksi.

Valiokunnan lausunnossa ylikorostetaan kiinteistöjen kirjaamisasioissa tavanomaista korkeampaa kielitaitoa. Missään tapauksessa tämä ylikorostus ei saa johtaa siihen, että vaadittaisiin asetusteitse kiinteistöjen kirjaamisasioita käsitteleviltä henkilöiltä erinomaista ruotsin kielen taitoa.

Riskinä on, että korkeiden kielitaitovaatimusten vuoksi kirjaamislakimiesten substanssiosaaminen sivuutetaan, kun pitää nimittää virkaan henkilöitä lähinnä kielitaidon perusteella. Jo pelkästään hyvän ruotsin kielen taidon vaatimus johtaa todennäköisesti rekrytointiongelmiin. Käytännön työelämässä tyydyttävän ruotsin kielen taidon pitäisi riittää myös kirjaamislakimiehille, sillä kiinteistöjen kirjaamisasioiden erityissanaston oppii hallitsemaan hyvin, kun tekee alan työtä.

Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan valtion henkilöstöltä, jolta edellytetään säädettyinä kelpoisuusvaatimuksena korkeakoulututkintoa, vaaditaan kaksikielisessä viranomaisessa virka-alueen enemmistön kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kotimaisen kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa. Mielestämme edellä kuvattu kielitaitovaatimus olisi riittänyt myös kiinteistöjen kirjaamisasioissa.

Mielipide

Edellä olevan perusteella katsomme,

että lakivaliokunnan olisi lausunnossaan tullut ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 2009

Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Lyly Rajala /kok